

‘Ik kan helemaal opnieuw beginnen’

2017 wordt het jaar van erop of eronder voor Patrick Lefevere (62): of hij vindt sponsoring om met QuickStep een doorstart te maken, of zijn team wordt verkocht, of de meest constante factor van de laatste 25 jaar verdwijnt helemaal uit het peloton. ‘Voor comfort moet je niet in het wielrennen stappen.’

HANS VANDEWEGHE

Woensdag is QuickStep Floors Cycling Team voorgesteld. Quick-Step Floors Cycling Team, oefent u nog maar even op de naam. Eindelijk is het vroegere pars pro toto Quick-Step de enige naamsponsor geworden, maar dat was dan weer de nood die de wet breekt, zoals zo vaak in deze sport. Bij die voorstelling hoorde ook een film: *One Year in Blue*, over het wieljaar 2016 dat zo mooi werd afgesloten met de wereldtitel tijdrijden voor teams. De ploeg had de film op trainingskamp in Calpe vorige week al te zien gekregen en de commentaren in het zaaltje van hotel SolyMar gingen van ‘boeiend’ tot ‘moest dat nu zo vaak over het contract van Boonen gaan’ over ‘best wel eerlijk, met ook de mindere momenten.’ Veelzeggend was het licht sarcastische commentaar van Boonen zelf na de passage over de twijfels rond zijn laatste contract – doen of niet doen: “Ik wist niet dat ik zó geliefd was in de ploeg.”

Patrick Lefevere: “Tom is geliefd bij ons. Na zijn afscheid zou ik graag willen dat hij nog wat bij de ploeg blijft. Alleen was ik bang voor het jaar te veel. Ik had dat al eens meegemaakt en ik had ook als eens een renner gehad die na een schedelbreuk dacht dat hij de hele wereld aankon. Ik stelde voor om tot Parijs-Roubaix te koersen en dan te stoppen, maar dat wilde Tom eerst niet. Er gingen weken overheen voor we de tweede keer samen zaten en toen zei zijn manager: tot en met Roubaix is oké. We hadden een deal.”

Met welke gemoedsgesteldheid begin je aan 2017?

Patrick Lefevere: “Ik ben nog steeds een even tevreden mens als in oktober nadat we wereldkampioen tijdrijden voor teams werden in Qatar. Maar ik weet dat ik aan de bak moet voor na dit jaar en dat geeft mij een duidelijkheid die ik zelden heb gehad in die vijfentwintig jaar dat ik dit doe. Voor 2018 heb ik geen enkele zekerheid en ook geen enkele verplichting, maar voor 2017 is alles gecoverd. Ondanks het verlies van onze hoofdsponsor Etixx, hebben we ongeveer hetzelfde budget.”

BIO

Patrick Lefevere

- ◆ Moorslede, 6 januari 1955
- ◆ 1976-1979: beroepsrenner. Won o.a. een etappe in de Vuelta. Daarna assistent van Walter Godefroot bij Capri-Sonne en Lotto
- ◆ 1992: wordt ploegleider bij GB-MG Maglificio waaruit in 1995 de ploeg Mapei-GB zou ontstaan
- ◆ 2001: stapt over naar Domo-Farm Frites
- ◆ 2003: neemt een groot deel van de Domo-Farm Fritesploeg over en met een deel van Mapei richt hij Quick Step-Davitamon op, waar hij meteen algemeen manager wordt.

► Patrick Lefevere:
'Vernieuwing botst
in onze sport vaak
op weerstand.'

© JONAS LAMPENS

—
'Wie in zijn hoofd weg is,
zal ik niet tegenhouden.
Benieuwd welke ratten
ons schip eerst zullen
verlaten, zelfs nog voor
het zinkt'

Het lijkt moeilijk te geloven dat QuickStep nu ineens alles gaat betalen, ook de som die van Marc Coucke kwam.

"Het beste scenario was dat Perrigo, dat Etixx als *sub-brand* van Omega Pharma mee had overgekocht, als sponsor aan boord bleef. Het slechtste was een aangetekend schrijven krijgen, waarmee ze hun contract opzegden, waarna ik voor een Amerikaanse rechtbank mijn gelijk en mijn geld moest halen.

"Op een dag kwam een Amerikaan naar België en gaf mij een afspraak om 11u30. Toevallig wilde Paul De Cock van QuickStep mij diezelfde ochtend ook zien. Tot mijn verbazing begon hij over mijn afspraak met de man van Perrigo. Hij zou daar ook bij zijn, zei hij, want QuickStep had het contract van Etixx overgenomen.

"Achteraf bekeken was het logisch. Perrigo wilde ervan af en QuickStep wilde graag enige naamsponsor worden. Wat niks wil zeggen over de toekomst. Ik heb hen al eens gevraagd of ze doorgaan voor 2018, maar daar kunnen ze niet op antwoorden. Ik ook niet. Ik zeg altijd: na 2017 zien we wel."

Dat lijkt mij een heel oncomfortabele situatie.

"Voor comfort moet je niet in het wielrennen stappen. Er waren er die mij begin 2016 vroegen wat er in 2018 zou gebeuren. Ik antwoordde dan dat ik nog niet wist of ik de volgende dag zou wakker worden, hoe zou ik dan 2018 kunnen voorstellen? Niet dat ik die vragen niet begrijp: mensen hebben soms een huis gekocht en willen weten of ze het zullen kunnen afbetalen.

"Een paar maanden geleden stonden hier twee werknemers in mijn bureau. Die zijn een koppel en ze wilden mij samen iets meedelen. Ik dacht: ze is zwanger, proficiat. Neen: ze zouden het team verlaten voor Dimension Data, dat een jaar eerder Rolf Aldag bij ons weghaalde in volle voorbereiding op het seizoen 2016. Hij had toen nog een lopend contract van 24 maanden en ik ben heel braaf geweest, maar nu haalt hij nog eens twee waardevolle medewerkers bij mij weg.

"Het is best mogelijk dat die zijn vertrokken omdat ik geen zekerheid kan bieden, zoals Stijn Vandenbergh en Nikolas Maes: ze wilden twee jaar en die kon ik niet geven. Wie in zijn hoofd weg is, zal ik niet tegenhouden. (*lacht*) Benieuwd welke ratten ons schip eerst zullen verlaten, zelfs nog voor het zinkt." →

Is stoppen een optie?

“Ik heb misschien een paar keer te veel gezegd dat ik wil stoppen, terwijl ik dat eigenlijk niet zo meende. Neen, ik denk niet aan stoppen. Ik voel mij goed en ik wil nog doorgaan, maar ik kan zonder enige sponsor- of rennersverplichting aan een nieuwe structuur bouwen en daar kijk ik naar uit. Lange contracten zijn makkelijker, dat klopt, maar eigenlijk zit alleen Marc Sergeant met de Lotto in zo'n luxe-positie.”

Een deel van jullie budget komt van het meenaam van Zdenek Bakala. Klopt het dat hij het een beetje heeft gehad met het wielrennen?

“Neen, ik heb het hem laatst nog gevraagd. Bakala is voor 70 procent eigenaar van ons team, ik heb 20 procent en Bessel Kok 10, en dat blijft zo. Hij heeft wel ooit de hoop gekoesterd dat het wielrennen een verdienmodel zou worden, maar die illusie heeft hij voorlopig laten varen. Ik ook overigens.

“Ik was eind vorig jaar nog eens in Mallorca bij een vergadering waar de World Tour werd voorgesteld. Iedereen kwam daar zijn zegje doen over zijn koers en na afloop nam Brian Cookson (UCI-voorzitter, HV) het woord en die zei: ‘We see you at dinner. Als je nog vragen hebt, schrijf ze op.’ Dus geen vragen, terwijl dat vroeger het enige interessante was van zo'n dag, dat je met elkaar een beetje in discussie kon gaan.

“Het probleem van zo'n bond en zo'n voorzitter is dat die mannen zich van verkiezing naar verkiezing manoeuvreren en de laatste twee jaar doen ze niks meer om toch maar geen stemmen te verliezen. Een beetje zoals in de gewone politiek. Ik heb daar in Mallorca besloten dat ik nooit meer naar zo'n vergadering ga.”

Die mondialisering is ook niks geworden: de VS liggen plat na het Armstrong-schandaal, China is niet van de grond gekomen en de Ronde van Qatar houdt op.

“Wat Qatar betreft, begrijp ik de Arabieren wel. Ze hebben het voorbije WK georganiseerd en wat kregen ze terug van de media? Hoongelach over het feit dat er behalve twee kamelen niemand stond te kijken. Wie een beetje trots heeft, zegt dan snel: bekijk het maar.

“Het valt al bij al mee, maar er zijn gewoon te veel koersen. Als je de organisatoren hoort, is het allemaal kommer en kwel maar ze blijven wel bestaan, en als een renner ziek valt de dag voor de koers en je hebt één renner te weinig, zoals wij in Nokere Koerse vorig jaar, trekken ze 500 euro van ons startgeld van 2.500 euro af. Voor wie denken zij dat het publiek komt? Elk jaar hebben wij daar koers gemaakt. Maar niet in 2017: voor ons geen Nokere Koerse.

“Nog een probleem: vernieuwing botst in onze sport vaak op weerstand. Dat hebben we ook gezien met de plaatselijke rondjes in de Ronde van Vlaanderen. Dat was achteraf bekeken de beste ingreep die Wouter Vandenhaute kon doen, want anders hadden we vandaag gegarandeerd ongevalen. Op het laatst kwamen ze met grote bussen uit Engeland en die zag je op tien verschillende plaatsen naar de koers staan kijken. Met de bus midden op de weg geparkeerd.”

Is het fundamentele probleem van het wegwielerrennen niet 'de weg'?

“Als jij een kind van twaalf hebt dat wil sporten,

dan breng je het graag naar een infrastructuur waar je het twee uur later kunt ophalen in de wetenschap dat het veilig heeft gesport. Als je kind wil koersen, dan stuur je het de weg op voor een training en kun je alleen maar hopen dat je je kind twee uur later nog levend terugziet. Wielbanen zouden veel kunnen oplossen, maar daarvan zijn er te weinig.

“Kijk, ik ben wel degelijk een groot voorstander van op de piste rijden, maar ik ben tegen de Zesdaagse van Gent. Beter gezegd, ik ben niet tegen Gent maar wel tegen een zware zesdaagse uitgerekend in de maand dat renners moeten rusten en terug aan de opbouw beginnen. Verder ben ik heel erg voor en kan ik het iedereen aanraden: aan de soepele pedaaltred van de Engelsen en Australiërs herken je de positieve effecten van de wielbaan.”

De realiteit van het wielrennen is deze: een stagnerende economie en een publiek dat schrikwekkend ouder wordt.

“Dat zal wel kloppen, maar wat is er mis met het oudere deel van de bevolking dat tijdens het pensioen naar de koers kijkt? Die kunnen nog twintig jaar naar wielrennen kijken. Een zestiger die naar een appartement verhuist, overweegt ook om QuickStep te laten leggen. Bovendien heeft de oudere generatie meer geld te besteden dan ooit, maar de marketeers doen wel alsof ze er niet zijn.”

Nog een minpunt: koers is saai geworden.

“De atleten zijn veel beter geworden. Toen ik dertig jaar geleden koerste, gooiden we op 15 oktober onze fiets tegen de muur en begonnen we opnieuw op 1 januari. Tussendoor werd wat gevoetbald, gelopen of geschaatst en de meeste renners kwamen tien kilo bij die ze er niet vóór mei afkregen. Vandaag liggen sommige renners amper veertien dagen stil en letten ze alle dagen van het jaar op hun eten. Als er geen wedstrijden zijn, zitten ze op trainingskampen, en trainingen van zeven uur die vroeger uitzondering waren, zijn nu regel.

“Nog een verschil met vroeger is de doping. Zonder daar veel over uit te weiden, maar er is een periode geweest dat je alles kon gebruiken behalve amfetamines want de rest konden ze niet vinden. Vandaag kan niks meer en dat juich ik toe. Eddy Merckx wees mij wel op een neveneffect: sommige van die middelen hielpen om te recuperen. ‘Let op’, zei Eddy, ‘de kleine motoren gaan het allemaal aan hun *joint de culasse* krijgen.’ In onze taal: aan het hart, hartritmestoornissen dus. En dat is uitgekomen. Kleine motoren krijgen het lastig in het wielrennen dat van jaar tot jaar veeleisender wordt.”

Gianni Meersman koerste bij je ploeg, ging naar Frankrijk en werd daar afgekeurd voor hartproblemen.

“Ik betaal Pedro Brugada vier dagen per jaar om al onze renners te screenen. Dat is een topcardioloog van wie wordt gezegd dat hij aandacht zoekt, maar iedereen is het er wel over eens dat hij top is. Hij zei dat Meersman mocht fietsen, de Franse cardiologen zeggen dat hij moet worden afgekeurd en Gianni is de klos. Hij stopt met koersen en dat is een wijze beslissing.”

Er zijn dit seizoen in Vlaanderen 120 profrenners, of wat daarvoor moet doorgaan.

“Vooral dat laatste. Ik denk dat de helft van die 120 echt profwaardig is, als in internationaal mee kunnen. Er zijn ploegen met twee reservefietsen en vier wielen in de auto en bij de eerste bevoorradings hebben ze nog twee renners in koers. Die zouden niet in één peloton met mijn renners mogen rijden, want ze zijn een gevaar. Uiteraard zijn sommige pelotons op sommige wegen te groot. Welnu, haal dan eerst die pseudoprofs eruit.”

Jullie team won vorig jaar 56 koersen. Wat maakt een renner tot een winnaar?

“Winnen is mentaal. Je hebt een type-Boonen dat zegt: ik ben de kopman. En je hebt een Museeuw die zei: laat die ook maar kopman zijn, samen met mij. Die wilde de druk wat afhouden maar hij sloeg toe als je het niet verwachtte. En je hebt Mark Cavendish die de hele ploeg in zijn dienst wil: alles voor hem. Dat botste soms bij ons, maar ik mocht Mark wel, al was ik *pissed* toen hij tijdens de Tour drie keer van onze trein gebruik maakte om te winnen. De beste *lead out* ooit, zei hij. De eerste twee keer kon ik er nog om lachen, daarna niet meer.”

‘Uiteraard zijn sommige pelotons op sommige wegen te groot. Haal dan eerst die pseudoprofs eruit. Van de 120 profwielrenners in Vlaanderen is maar de helft profwaardig’

Boonen was favoriet voor het WK, maar kwam een man te kort. Is hij geflikt?

(aarzelt) "Geflikt is niet het juiste woord. Ten eerste zaten de omstandigheden op het laatst niet mee. Het was volle rugwind in plaats van zijwind, waardoor ze er niet nog eens een snok konden aan geven. Vervolgens loopt alles perfect tot die ene laatste man die hem zou moeten afzetten. Moest dat Greg Van Avermaet zijn? Greg is een kopman en kopmannen hopen altijd op mirakels tot op één kilometer van de streep. Ik begrijp dat. Zonder mirakel was hij ook geen olympisch kampioen geworden. Misschien is ook te veel gerekend op Tom: ik wist dat hij podium kon rijden, maar winnen?"

Waarom haal je nu Philippe Gilbert binnen, van een einzelgänger gesproken?

"Hij heeft mij gecontacteerd en hoewel ik hem niet kon betalen wat hij bij BMC kreeg, had ik snel een deal: een lager basissalaris en veel bonus bij winst. Bonussen zijn gevaarlijk, dat klopt, want winst levert ons niks op. Ik heb geprobeerd mij te verzekeren tegen te veel winnen, maar sinds Lance Armstrong zijn bonussen liet verzekeren

en uitbetalen en al het gedoe daarrond na zijn dopingbekentenis, wil geen verzekeraar zich daar nog aan wagen.

"Gilbert zei: 'Ik doe het niet meer voor het geld, wel voor het prestige. Niemand gelooft nog dat ik grote koersen kan winnen. Ik weet zeker dat het nog kan.' Ik kan aan de deal met Gilbert niet verliezen."

Het blijft vreemd hoe rustig jij er bij zit, wetende dat je van scratch moet herbeginnen.

"Het is op een manier ook boeiend, maar van de honderd afspraken zijn er tachtig voor niks. Je krijgt wat over de vloer. De managers zie ik het minst graag komen. Net als in het voetbal zijn ze steeds vaker met twee en factureren ze hun diensten nu aan ons. Of fantasten, zoals die West-Vlaming die in Zwitserland woonde, geld te veel had en mijn ploeg niet wilde zien verdwijnen. Ik ook niet, zei ik, zal ik naar Zwitserland komen? Neen, dat was niet nodig, hij zou naar België komen. Nooit meer iets gehoord.

"Het is ook oppassen voor oplichters of witwassers. Ze beloven je vijf miljoen, maar je moet onmiddellijk één miljoen terug geven en dat moet

je mee hebben in cash. Ik ken een team dat zo is gerold. 30 juni wordt een cruciale datum. Als ik dan niet verzekerd ben van nieuwe sponsors, of van een verkoop van onze ploeg, wat Bakala nog moet willen, is iedereen vrij om te gaan. En niemand hoeft dan boos te zijn op mij want ik heb niemand iets beloofd."

Denk je soms nog terug aan tien jaar geleden, januari 2007?

(denkt na) "Och ja, nu je het zegt: die artikels over mij in *Het Laatste Nieuws* (in de krant werd Lefevere ervan beschuldigd al 30 jaar gebruik te maken van doping in zijn ploegen, red.). Dat was het dieptepunt. Niet alleen verloor ik een sponsor van vier keer 8,5 miljoen euro (Franke, HV) maar ook de persoonlijke schade was zo vreselijk. Onwaarschijnlijk dat een psychopaat met een computer zo veel heeft kunnen kapotmaken. Dan kun je achteraf je gelijk wel halen en excuses krijgen, die beschuldigingen komen om de zoveel tijd terug. Met de krant is het opgelost, die journalisten sta ik terug te woord, maar ik weet heel goed wie toen aan de knoppen zat en wie ik nog een hand geef en wie niet."

► Lefevere tijdens de ploegvoorstelling 2017 van QuickStep Floors Cycling Team: 'Voor 2018 heb ik geen enkele zekerheid.'

© JONAS LAMPENS